

Nettverksmøte om internrevisjonsinstruks i statlig sektor

IAs arbeidsutvalg for statlig sektor arrangerte 18. oktober et nettverksmøte om internrevisjonsinstruksen. Fire statlige virksomheter delte sine erfaringer. Her følger en oppsummering og presentasjonene fra møtet.

Arbeidsutvalget for statlig sektor utfordret fire statlige internrevisjonsenheter til å reflektere over hva de hadde valgt å ta med i sine instruksjoner og eventuelt hva de mener de mangler. Disse fire virksomhetene delte sine erfaringer

- Politidirektoratet (POD)
- Utlendingsdirektoratet (UDI)
- Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK)
- Akershus universitetssykehus HF (AHUS)

Presentasjonene fra de fire virksomhetene er vedlagt.

Hvorfor bruke tid på internrevisjonsinstruksen?

Instruksen er et viktig dokument som fastsetter internrevisjonens formål, ansvar og myndighet. Selv om det er visse krav til hva som skal være omtalt i instruksen, er det ingen fasit for hvordan den skal utformes.

I møtet kom det frem at det er viktig å fastsette en instruks som både er tilpasset den statlige styringsmodellen og den virksomheten internrevisjonsenheten er en del av. Flere av deltakerne var opptatt av at instruksen er en kontrakt mellom leder av internrevisjonsenheten og virksomhetsleder, eventuelt med styret for de virksomhetene som har det. Det er derfor viktig å avklare prinsipielle spørsmål og forankre dette i instruksen. Det kan for eksempel gjelde hvem som fastsetter budsjettet for internrevisjonen, håndtering av innsynsforespørsler og offentlighet, rapportering til styret og departementet, og om internrevisjonen har myndighet til å utføre revisjonshandlinger overfor samarbeidende etater, leverandører eller tilskuddsmottakere.

Instruksen bør være et levende dokument som revideres jevnlig. Det ble vist til flere konkrete eksempler på at internrevisjonsenhetene har sett behovet for endringer og presiseringer i instruksen kort tid etter at instruksen var fastsatt.

Sigmund Nordhus, internrevisjonssjef i Politidirektoratet, var opptatt av at instruksen ikke bør begrense mandatet for internrevisjonen, men formuleres på en måte som gir mulighet for flere type oppdrag og oppgaver. Han viste til at det er viktig å se hele mulighetsområdet i internrevisjonenes arbeid, fra å revidere mål- og resultatstyringen sentralt i virksomhetene - til etterlevelsen av regelverk og resultater lengre ut i virksomhetene.

Flere av deltakerne var også opptatt av at det er viktig å tenke gjennom internrevisjonenes rolle i oppfølgingen av de tiltakene som blir besluttet med bakgrunn i internrevisjonens anbefalinger. Et annet poeng som ble nevnt var internrevisjonenes planprosesser, hvor egne risikovurderinger og involvering av linjen ble trukket fram som suksesskriterier for å identifisere risiko og lage en årsplan som gir merverdi.

Særtrekk i den statlige styringsmodellen

Innleggene fra de fire internrevisjonene viste at de har løst noen av særtrekkene som gjelder for statlige internrevisjoner på ulike måter. Dette gjaldt blant annet:

- Kravene til internrevisjon i staten – Rundskriv 117 (R-117)
- Offentliggjøring av internrevisjonsrapporter
- Koordinering med Riksrevisjonen og andre tilsynsorgan
- Rapportering til departement og et eventuelt styre, grad av detaljering

Flere av internrevisjonene har utvidet formålsbeskrivelsen med en presisering av at internrevisjonene skal påse at virksomheten driver i henhold til de grunnleggende styringsprinsippene for statlige virksomheter (§ 4 i Økonomiregelverket). Det ble vist til at det er viktig å ta hensyn til Finansdepartementets rundskriv 117, som en sentral føring for de statlige internrevisjonene.

Det varierte om internrevisjonene offentliggjør rapportene, og om praksis for offentliggjøring fremgår av instruksene. Det ble her vist til at det er viktig å avklare dilemmaer knyttet til personopplysninger, dersom rapportene offentliggjøres.

De fleste hadde instruksfestet koordineringen mellom Riksrevisjonen og internrevisjonene, og noen hadde instruksfestet at det skal være en koordinering med andre tilsynsorganer. I diskusjonen kom det imidlertid fram at det er usikkerhet knyttet til *hvordan* koordineringen fungerer i praksis og hvilken relasjon som er ønskelig for å skape mest mulig merverdi for alle parter. Det var også usikkerhet knyttet til departementenes rolle, blant annet når det gjelder å få enkeltrapporter fra internrevisjonene. Hvor mye informasjon trenger departementet for å ivareta sitt overordnede ansvar for styring og kontroll i underliggende virksomhet? Det ble også gitt et eksempel på et dilemma hvor styret og departementet etterspør ulik grad av detaljert informasjon fra internrevisjonen.

Uansett hvordan man velger å beskrive internrevisjonens formål, ansvar og myndighet i instruksene, er det viktig at den er oppdatert og gjenspeiler de faktiske forhold som den enkelte virksomhet har behov for å instruksfeste. Nettopp derfor er det viktig at dere reflekterer over *hva* dere tar med i instruksene og *hvorfor*. Vedlagt er internrevisjonsinstruksene fra tre av virksomhetene som delte sine erfaringer:

Internrevisjonsinstruksene til POD finner du [her](#)
Internrevisjonsinstruksene til UDI finner du [her](#)
Internrevisjonsinstruksene til AHUS finner du [her](#)

Arbeidsutvalgets videre arbeid

Arbeidsutvalget for statlig sektor vil se på mulighetene for en oppdatert mal for instruks for internrevisjoner i statlig sektor. Se Link. Utvalget vil også følge opp temaet om koordinering mellom internrevisjonen og Riksrevisjonen og usikkerheten knyttet til hvordan denne koordineringen bør og kan foregå i praksis for tilføre mest mulig verdi. Samtidig planlegger utvalget nettverksmøter med praktiske temaer om selve revisjonsprosessen som kan være lærerikt for både etablerte og nye internrevisjoner.